

[Thoft]

kunne fortsætte en lille smule længere, end det måske ellers sker.

Bilgrav-Nielsen (RV):

Der er i hvert fald én ting, der står ret klart nu, og det er, at det samarbejde, som S og SF gør så meget ud af at præsentere for offentligheden, har nogle alvorlige brist, og det kan man så glæde sig over eller være ked af, ligesom man nu er indstillet. Men jeg har læst den forsvarspolitiske debat på det seneste sådan, at der var en voksende erkendelse hos SF af, at der nok her var et område, hvor man var nødt til at nærme sig socialdemokratiske standpunkter, for at det kunne blive til noget med dette samarbejde.

Vi kan nu konstatere, at det ser ud til at være en overstået øvelse. Det kan være andre ting i den politiske udvikling, der har gjort, at man lægger disse overvejelser til side, hvem ved?

Men det, som jeg synes fremgår klart af de 3 forslag, som er fremsat, og som, så vidt jeg kan se, kræver selvstændige kommentarer hver for sig, i hvert fald fra os, er, at også i en situation med SF som deltager enten i en regering eller bag en regering, vil der i Danmark være et militært forsvar. Der blev jo også af forsvarsministeren fremdraget et citat her af hr. Gert Petersen, som tyder på, at sådan vil det være, og hvis Danmark i fremtiden også vil have et militært forsvar, så tror jeg ikke, at man kommer uden om en militær forholdsordre. Det synes jeg man skal gøre sig klart, og det er så det problem, vi står med, at når et demokrati erkender nødvendigheden af at have et militært forsvar, så kommer det til nogle skarpe grænser mellem på den ene side bemyndigelserne til dette forsvar og på den anden side parlamentet, Folketinget.

Resultatet af SFs forslag om ophævelse af forholdsordren ville jo være, at dersom en given fjende satsede på at sætte parlamentet ud af kraft, gøre det ufunktionsdygtigt, havde man taget magten, så ville intet kunne foregå.

Jeg synes også, jeg bliver nødt til at gøre opmærksom på, som forsvarsministeren gjorde det, at en ophævelse af forholdsordren ville stille tingene betydelig forskelligt i tilfælde af en krigssituation, målt over for en, skal vi kalde det civil katastrofesituation,

hvor der også gælder forholdsordrer – da til en anden instans, men det er forholdsordrer. Selvfølgelig er situationen betydeligt mere kritisk for et samfund, hvis det drejer sig om egentlige krigshandlinger; det har forslagsstillerne ret i.

Vi kan ikke støtte forslaget om forholdsordren, som det er formuleret. Vi kan derimod støtte forslaget om, at Danmark naturligvis skal ophøre med at deltage i øvelser i brug af atomvåben. Problemet her er socialdemokratisk. Hvis den socialdemokratiske melding på området var klar og utvetydig: at man ikke ville have, at Danmark skulle modtage atomvåben hverken i freds-, krise- eller krigstid, så var det logisk at slutte, at så ophører danske styrker med at deltage i øvelser med brug af atomvåben. Men denne sidste konklusion vil Socialdemokratiet ikke bidrage med, og så længe Socialdemokratiet ikke vil det, må man i højeste grad rejse tvivl om de socialdemokratiske udsagn vedrørende atomvåben i Danmark.

Selvfølgelig bør vore NATO-partnere respektere – og det vil de også gøre, er jeg overbevist om – at en dansk politisk beslutning om, at atomvåben ikke vil kunne anvendes i Danmark eller være her, hverken i freds-, krise- eller krigstid, også logisk medføre, at vi ikke deltager i den slags øvelser.

Om lovforslaget, som har at gøre med selve loven om forsvarrets organisation og de bemyndigelser, der ligger heri til forsvarsministeren, skal jeg kun gøre den bemærkning, at vi har altid ment, at disse bemyndigelser gik for vidt, især under dansk medlemskab af NATO. Vi har altid ment, at der burde være en sikring af, at der ikke kunne ske ting her, som ikke var i fuld overensstemmelse med parlamentets flertal. Jeg vil derfor godt bede forsvarsministeren om at uddybe dette spørgsmål. Lad mig høre, hvorledes forsvarsministeren mener der skal handles i situationer, hvor loven foreskriver, at bemyndigelser til vore forsvarschefer skal afgives. Jeg går ud fra, at forsvarsministeren utvetydigt vil sige, at den bemyndigelse bruger han kun, hvis det i selve situationen bliver anbefalet ham af parlamentets flertal.

(Kort bemærkning).

Thoft (SF):